

Sygn. akt II CSK 501/21

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko S.
Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 grudnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 marca 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Powódka J. P. wniosła o zasądzenie od pozwanego W. S.A. w P. (obecnie: S. S.A. w W.) kwoty 150.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, wywodząc swoje roszczenie z umowy ubezpieczenia na życie zawartej przez jej męża z pozwanym w dniu 21 marca 2015 r. Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił powództwo. Apelacja powódki została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 marca 2021 r. Powódka wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powódka wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie art. 65 k.c. polegające na przeprowadzeniu przez Sąd drugiej instancji wadliwej wykładni postanowień umowy ubezpieczenia. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej wiąże się także z naruszeniem przez Sąd Apelacyjny art. 6 k.c. i wynikających z niego ogólnych zasad regulujących rozkład ciężaru dowodu, zgodnie z którymi na powódce spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających roszczenie, a na ubezpieczycielu – udowodnienia okoliczności pozwalających mu na uwolnienie się od odpowiedzialności. W ocenie skarżącej, na skutek wskazanego uchybienia doszło do powstania negatywnych dla powódki skutków nieudowodnienia przez nią faktu braku doręczenia jej mężowi wezwania pozwanego z dnia 30 lipca 2017 r. do zapłaty zaległej składki ubezpieczeniowej.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności nakładało na skarżącą powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego,

naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Podkreślić też należy, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżąca nie uczyniła zadość tym wymaganiom. Skonfrontowanie argumentacji zawartej we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z obszernym i starannie umotywowanym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku oraz rozważaniami prawnymi sądu poczynionymi na tle ustalonych w sprawie faktów, nie daje podstaw do stwierdzenia rażących naruszeń przytoczonych norm prawa materialnego, a zatem do przyjęcia oczywistej zasadności wniesionego środka. Sąd drugiej instancji szczegółowo wyjaśnił, dlaczego w okolicznościach sprawy nie stwierdził przesłanek do konstatacji, że celem kolejnego pisma ubezpieczyciela wystosowanego do męża powódki jako ubezpieczającego była modyfikacja poprzedniego wezwania do zapłaty – w szczególności wskazując, że dotyczyło ono składki, która stawała się wymagalna w trakcie terminu dodatkowego wyznaczonego poprzednim wezwaniem do zapłaty z dnia 30 lipca 2017 r. Podniesiona przez skarżącą kwestia dotyczy zatem nie tylko wykładni umowy ubezpieczenia zawartej przez jej męża z pozwanym, ale przede wszystkim wykładni oświadczenia woli pozwanego zawartego w wezwaniu do zapłaty z dnia 30 sierpnia 2017 r.. Skarżąca nie przedstawiła we wniosku o przyjęcie skargi argumentacji, przekonującej o naruszeniu przez Sąd przy ustalaniu sensu tego pisma powszechnie przyjętych dyrektyw wykładni oświadczeń woli określonych w art. 65 k.c. Nie sposób także podzielić stanowiska powódki o naruszeniu przez Sąd reguły rozkładu ciężaru dowodu wynikającej z art. 6 k.c. Sąd wyjaśnił szczegółowo, z jakich przyczyn i na podstawie jakich dowodów przedstawionych przez pozwanego przyjął, że wezwanie do zapłaty składki zostało skutecznie doręczone mężowi pozwanej pocztową przesyłką poleconą. W orzecznictwie Sądu

Najwyższego wyjaśniono, że dowód nadania przesyłki rejestrowanej nie zawsze wystarcza do udowodnienia jej doręczenia; domniemanie doręczenia przesyłki rejestrowanej, wynikające z dowodu jej nadania, może być przez adresata obalone przez wykazanie, że nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., II CSK 454/09, OSNC 2010, nr 10, poz. 142). Sąd drugiej instancji wskazał, że fakt doręczenia wezwania do zapłaty mężowi powódki został wykazany przez pozwanego z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością za pomocą dokumentu w postaci wydruku ze strony P. obrazującego bieg przesyłki poleconej nadanej do męża powódki, z którego wynika, że została ona doręczona w dniu 7 sierpnia 2017 r. o godzinie 15.28 (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2019 r., III CZ 20/19, nie publ.). Trafnie też podniósł Sąd, że powódka – które nie była adresatem przedmiotowego oświadczenia pozwanego – ograniczyła się do zaprzeczenia faktowi doręczenia i nie wykazała żadnej inicjatywy dowodowej w celu podważenia wiarygodności przedstawionych przez pozwanego dowodów; nie ma zatem podstaw do przyjęcia *prima facie*, doszło do rażącego naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. skutkującego oczywistą wadliwością zaskarżonego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy rozstrzygnął w oparciu o zasadę słuszności uwzględniając okoliczności sprawy (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

